ANTTI LOPONEN

Moro!

- FM, Tampereen Yliopisto, Tiedonkäsittely
- 2008 Ensikosketus Grailsiin
- 2009-2014 Verkkokauppakehitystä Grailsilla
- 2014 → Passionate Software Developer
   @ Vincit

GRAILS *Rails-ajattelu*

Demo kertoo enemmän kuin 1000 sanaa

Käsitteet

- Framework
- MVC
- Coding by convention
- JVM
- Pluginit
- Open Source

Komponentit

- Spring
- Groovy
- Hibernate
- Sitemesh
- komentorivityökalu
- gvm

Historia

- 2005 Groovy on Rails
- 2006 → GRAILS
- 2008 v 1.0
- 2008 SpringSource
- 2011 v 2.0
- 2015 OCI
- 3/2015 v 3.0

Tilastojen mukaan

- 7% osuus Spring-sovelluksista: http://zeroturnaround.com/rebellabs/top-4-java-web-frameworks-revealed-real-life-usage-data-of-spring-mvc-vaadin-gwt-and-jsf/
- Aktiivinen http://vitalflux.com/java-top-10-java-based-web-development-frameworks-2014-2015/
- Heuristisen arvion voittaja: http://zeroturnaround.com/rebellabs/the-curious-coders-java-web-frameworks-comparison-spring-mvc-grails-vaadin-gwt-wicket-pray-struts-and-jsf/10/

Muuta

Pääkehittäjä Graeme Roecher

https://twitter.com/graemerocher

www.grails.org

Perusteet

- Javan skriptikieli
- 2007 v. 1.0
- Javan lisäksi ominaisuuksia esim. Pythonista ja Perlistä

Syntaksi

- Ei puolipistettä
- Myös Java-syntaksi on useimmiten validia
  - paitsi do-while-silmukka

Dynaaminen tyypitys

```
def variable = true
variable = 1
variable = "Antti"
variable = new Product()
variable = ["Grails", "Groovy"]
```

Suosittelen kuitenkin vahvaa tyypitystä suorituskyvyn vuoksi

Kokoelmien käsittely

```
• Listaan lisääminen def list = []
```

```
def fist = []
list << "Groovy"</pre>
```

Propertyt suoraan käytettävissä

```
if (companies.employees.contains(employee))
```

Each-silmukka

Osajoukot

```
List twoLastEmployees = company.employees[-2..-1]
```

Haku

```
List administrativeEmployees = company.employees
    .findAll({it.department == Departments.ADMINISTRATION})
```

Operaattorit

- Vältetään NullPointerException
   person?.address?.zipCode
- Muutos koskee kaikkia
- company.employees*.name.toUpperCase()

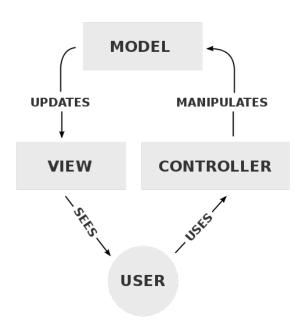
Tulostus

- . println()
- vastaa javan System.out.println()
- Objekteista on hyvät toString-esitykset

Model - View - Controller

Ohjelmistoarkkitehtuurimalli

Model - View - Controller

Model

- Tietomalli
- Tietokantataulu
- Business-logiikka

View

- Käyttöliittymä Esittää Modelin

Controller

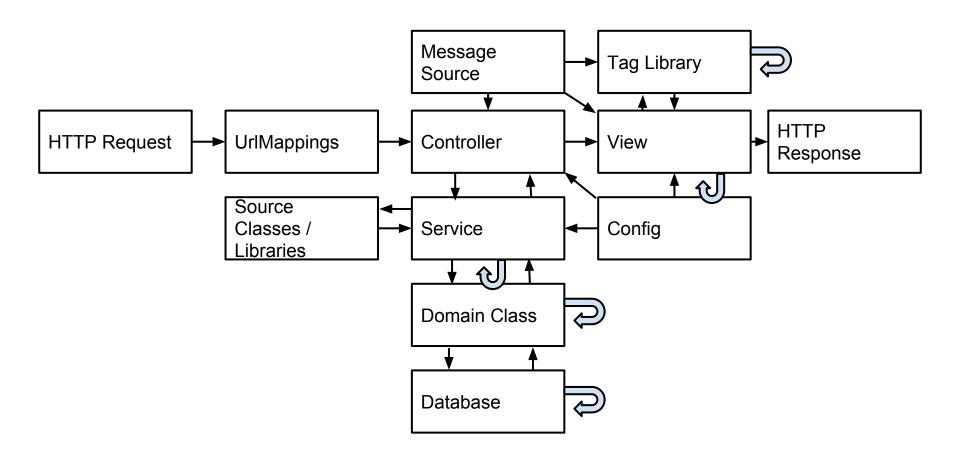
- Käyttäjän rajapinta tietomalliin Käsittelee Modelia

Pros and Cons

- + Modulaarisuus
  - + Uudelleenkäytettävyys
  - + Testattavuus
- + Bisneslogiikka erotettuna UI:sta
- Tiedon kuvaus jakautuu eri komponentteihin
  - Työläs etenkin pienissä projekteissa
  - Backend ja frontend "liian kaukana toisistaan"

GRAILSArkkitehtuurimalli

HARJOITUS

Harjoitussovellus

- Harjoitussovellus: tietokonerekisteri
- Tallennetaan yrityksen tietokoneiden tekniset tiedot sekä käyttäjät

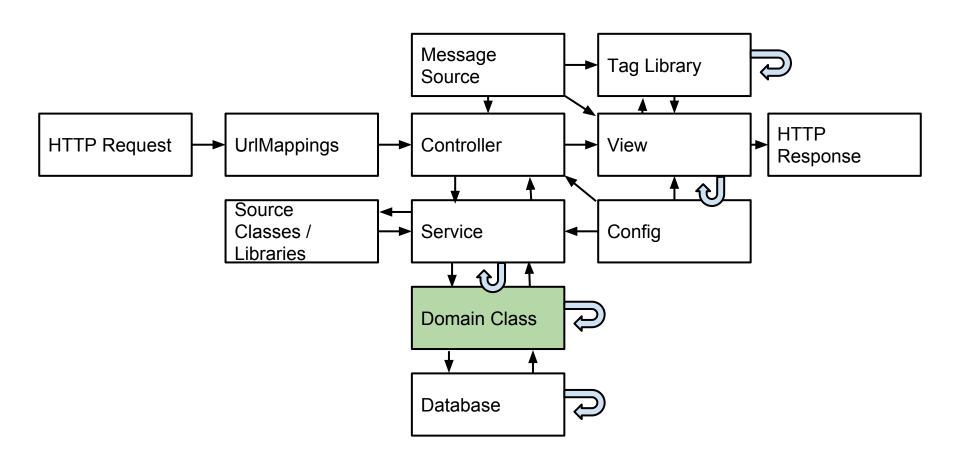
grails create-app computer-inventory

DOMAIN-LUOKAT

MVC-Model

MVC Model: Domain Class

Perusteet

- Objektimallinnus
- Tietokantataulun malli
- Rajapinta tietokantaan ("Entity", "Repository")
  - GORM-metodit
- Rajapinta näkymään ("DTO")
- Vahva tietotyypitys
- Taulut suoraan tietokantaan
  - Nimi tulee classin nimestä
    - camelCase -> underscore_case
  - Id on automaattinen

Konstruktori

 Automaattinen konstruktori ottaa Mapin parametrina

```
Map values = [name: "Antti", company: "Vincit"]
Person person = new Person(values)
```

Aksessorit

- Arvoja voi asettaa suoraan ilman settereitä person.age = 31
- Arvoja voi lukea suoraan ilman gettereitä println person.age
  - Aksessorit voi luoda, jos niistä on hyötyä

```
void setAge(int age) {
    isUnderAge = age < 18
    this.age = age
}
int getBonus() {
    worksFullHours ? bonus : bonus * 0.5
}</pre>
```

Liitos toiseen domainiin

Lisätään toinen domain tietotyyppinä

```
class Company {
   String name
   Person owner
   ...
}
```

company-tauluun tulee owner_id-kenttä viittauksena person-tauluun

Kokoelmaliitokset - associations

- Tietokantaan automaattiset viittaukset
  - 1:N-tapauksessa id-viittaus
  - N:M-tapauksessa liitostaulu

```
Office-luokka:
```

static hasMany = [rooms: Room]

Room-luokka:

static belongsTo = [office: Office]

Omistussuhde → toimiston poistaminen poistaa kannasta myös huoneet

HARJOITUS

Domain-luokat

Tee domain-luokat yrityksen tietokonerekisteriä varten. Tietokoneista talletettavia tietoja:

- Valmistaja
- Malli
- Tyyppi (kannettava, pöytäkone)
- Käyttöjärjestelmätyyppi(Windows, OS X, Linux)
- Käyttöjärjestelmän versio
- Prosessorin kellotaajuus GHz
- Muistin määrä GB
- Sarjanumero

HARJOITUS

Domain-luokat

- Lisätään käyttäjärekisteri tietokoneista.
- Työntekijöistä riittää tallentaa käyttäjänimi, etunimi, sukunimi, hetu ja osasto (Administration, Production tai Research).
- Rekisteriin merkitään, milloin käyttäjä otti tietokoneen käyttöön ja milloin lopetti sen käytön

Transientit arvot

- Kaikkia kenttiä ei tarvitse tallentaa tietokantaan
  - yhdistelmä kahta kenttää
  - muunnelma kentästä
- Getteri ja lisäys transients-listaan

```
String getFullName() {
    return firstName + " " + lastName
}
static transients = ["fullName"]
Person person = new Person(firstName: "Antti", lastName: "Loponen")
println person.fullName
```

HARJOITUS

Transientit

Tee tietokone-luokalle transient-muuttuja nimeltä information, joka sisältää sen merkin ja mallin, sekä käyttöjärjestelmän tyypin ja version.

Esim. Apple MacBookPro, OSX Mavericks

Rajoitteet = constraints

- Validoidaan objektin tietosisältö
  - Saako kenttä olla null?
  - Saako numero olla negatiivinen?
  - Saako merkkijono olla tyhjä?
  - Saako sama arvo olla kahdella objektilla?
- Rajoitteet suoraan tietokantaan

```
static constraints = {
    name (nullable: false, blank: false)
    position (nullable: false, blank: true)
    age (min: 0)
    employeeId (unique: true)
}
```

http://grails.github.io/grails-doc/2.5.0/ref/Constraints/blank.html

HARJOITUS

Constraintit

Luonnostele tietokoneelle järkeviä constraintteja Mikä arvo ei saa olla tyhjä? Mikä arvo ei saa toistua?

DOMAIN CLASS

Custom Validator

- Validointi voi olla myös tarkemmin määriteltyä
  - validator-closure jonka palautusarvo määrittää tuloksen

```
static constraints = {
    zipCode(validator: {val ->
        return val ==~ /\d{5}/
    })
}
```

http://grails.github.io/grails-doc/2.5.0/ref/Constraints/blank.html

HARJOITUS

Constraintit

Tee henkilötunnukselle custom-validator, joka tarkistaa että

- kuusi ensimmäistä on numeroita
- loput viisi mitä tahansa merkkiä
- (jos ehdit, niin määrittele tarkemmin loput viisi)

BOOTSTRAP

BOOTSTRAP

- Käynnistyksen yhteydessä alustettava data
- Kätevä kehittämiseen
- Bootstrap.groovy
  - init
  - destroy

HARJOITUS

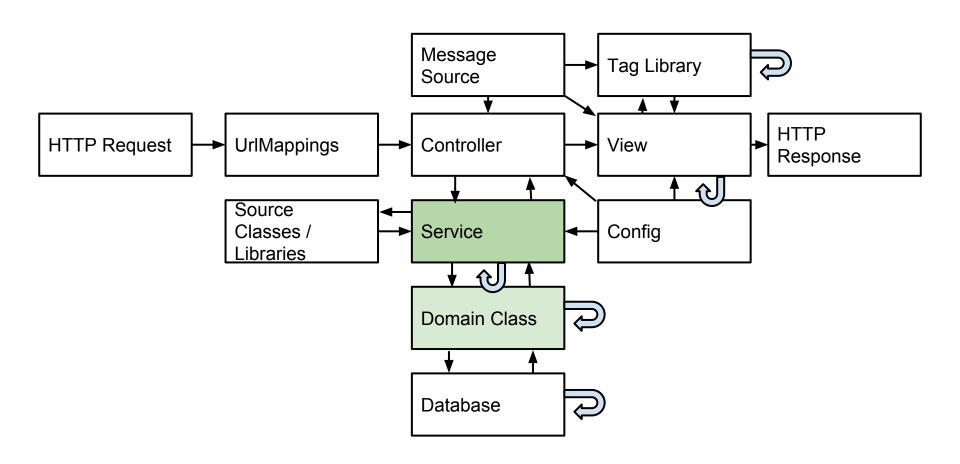
- Luo tietokone ja käyttäjä ja aseta käyttäjä käyttämään tietokonetta
- Tulosta tietokoneen transientti informaatio
- Tulosta myös käyttäjä

MVC-MODEL

GRAILS

MVC Model: Service

Perusteet

- Business-logiikkaa suorittava metodi
  - Käsittelee domain-objekteja
  - Kutsuu ulkoisia rajapintoja
- Erillään Grails-kehyksestä
- "Rajapinta" Controllerin ja Domain Classin välillä
- "Rajapinta" tietokantaan
- Logiikka erillään Controllereista, miksi?
- Service voi käyttää toista serviceä
  - HUOM: ei ristikkäin

Dependency injection

 Servicen injektointi controlleriin tai toiseen serviceen on helppoa:

def productService

Transaktionaalisuus

- transactional-servicemetodi suoritetaan tietokantatransaktion puitteissa
  - Poikkeuksen sattuessa transaktio perutaan
- Oletuksena true
- Voi myös asettaa metodikohtaisesti annotaatiolla @Transactional
- Voi myös käyttää lohkoa withTransaction metodin sisällä

static transactional = false

Scope

- kuinka monta instanssia servicestä tarvitaan?
- Oletuksena singleton, eli yksi per sovellus
  - Servicen muuttujat ylikirjoitetaan joka suorituskerralla
- Scope voi olla myös esim. request- tai sessiokohtainen, jolloin sen muuttujiin voi tallentaa tietoja

```
static scope = "session"
```

HARJOITUS

Servicet

Millaisia service-luokkia esimerkkisovelluksessa tarvitaan? Millaisia metodeja niissä tarvitaan?

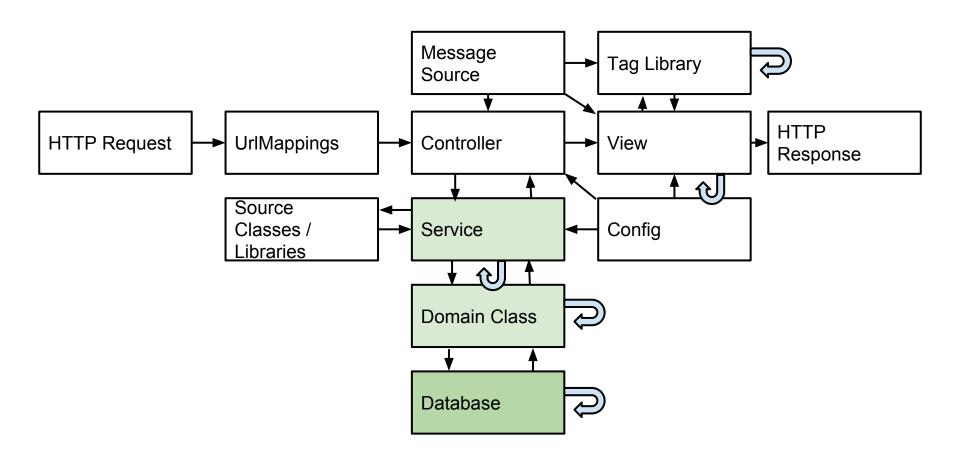
TIETOKANTA

MVC-MODEL

GRAILS

MVC Model: Database

GRAILS GORM

Perusteet

- Yksinkertainen rajapinta tietokantaan
- Hakumetodit suoraan domain-luokalla

```
Product.get(id)
Product.list()
Product.findByName(name)
Product.findAllByIsOnline()
Product.findByNameAndIsOnline(name)
```

TALLENNUS

- Tallennusmetodit suoraan instansseilla
- validate() kertoo, täyttääkö olio rajoitteiden asettamat vaatimukset
- save () epäonnistuu, jos olio ei täytä rajoitteiden asettamia vaatimuksia Täten oliota voidaan tallentaa näin:

```
if (!product.save()) {
   println("Error saving product");
   ...
}
```

POISTAMINEN

product.delete()

Aiheuttaa poikkeuksen, jos tallennus ei onnistu esim. omistussuhteen vuoksi

FLUSH

- Hibernate suorittaa operaatiot kantaan vasta, kun sen on pakko.
- Antamalla parametri [flush: true] save-tai delete-metodille, suoritetaan operaatio välittömästi

PERSISTENCY LISTENERS

- Tapahtumia ennen tai jälkeen tietokantaoperaation
- beforeInsert, beforeUpdate, beforeDelete, beforeValidate, afterInsert, afterUpdate, afterDelete, onLoad

```
def afterInsert() {
    println("Saved successfully with id ${id}")
}
```

https://grails.github.io/grails-doc/latest/guide/GORM.html#eventsAutoTimestamping

AUTOMATIC TIMESTAMPING

Automaattisesti päivittyvät päivämääräkentät

Date dateCreated
Date lastUpdated

https://grails.github.io/grails-doc/latest/guide/GORM.html#eventsAutoTimestamping

Helppo tapa tehdä tietokantakyselyjä

```
List results = Product.createCriteria().list {
    and {
        between("price", priceMin, priceMax)
        like("name", "%" + query + "%")
    }
    eq("productType", selectedProductType)
}
```

HUOM: älä käytä muuttujissa samoja nimiä kuin propertyjen nimissä Myös muita varattuja sanoja (version, user, id, jne)

Sivutus

Jos tuloksia on paljon, kannattaa käyttää sivutusta

Taulujen yhdistäminen

Liitokset tulevat mukaan kyselyyn helposti

```
List results = Product.createCriteria().listDistinct {
    components {
        eq("name", componentName)
    }
}
```

HUOM: käytä listDistinctiä joinien kanssa HUOM: listDistinct ei toimi sivutuksen kanssa → jos tarvitaan molempia, kannattaa tehdä kysely HQL:llä

Projektiot

```
• Laskettuja arvoja
List results = Product.createCriteria().listDistinct {
     projections {
           max("price")
```

Kysely voi palauttaa vain liitetyt objektit

```
List results = Product.createCriteria().listDistinct {
    components {
        projections
             property("componentCode")
```

https://grails.github.io/grails-doc/latest/ref/Domain%20Classes/createCriteria.html

Järjestäminen

• Järjestäminen kentän mukaan
List results = Product.createCriteria().listDistinct {

```
List results = Product.createCriteria().listDistinct {
    order("name", "asc")
```

• Tulosten määrän rajaus

```
List results = Product.createCriteria().listDistinct {
    order("name", "asc")
    maxResults(1)
}
```

https://grails.github.io/grails-doc/latest/ref/Domain%20Classes/createCriteria.html

Yhden olion hakeminen

- Get-metodi palauttaa suoraan yhden olion
  - Kyselyn on palautettava vain 1
  - list-kysely ja maxResults(1) palauttaisi listan yhdellä alkiolla

```
Product newest = Product.createCriteria().get {
    order("dateCreated", "desc")
    maxResults(1)
}
```

https://grails.github.io/grails-doc/latest/ref/Domain%20Classes/createCriteria.html

HARJOITUS

Tietokannat

Tee serviceen seuraavat kyselyt GORMilla tai Criterialla. Testaa BootStrapin avulla.

- Hae kaikki IBM-merkkiset tietokoneet
- Hae kaikki OS X -tietokoneet
- Hae kaikki RESEARCH-osaston tietokoneiden sarjanumerot
- Hae viimeksi käyttöönotettu tietokone
- Hae tietokoneet, jotka eivät ole juuri nyt käytössä

HQL

Hibernate Query Language

- SQL-variaatio
- Domain-luokan kautta käytettävissä
  - findAll()
  - executeQuery() (huom. tulosten esitysmuoto)
  - executeUpdate()

```
List products = Product.findAll("from Product as p where p.quantity > 0")

List results = Product.executeQuery("select name from Product where quantity > 0")

println results[0][0]

Product.executeUpdate("update Product set quantity = 100")
```

HQL

params.status])

Hibernate Query Language

Parametrien välittäminen

```
List products = Product.findAll("from Product as p where p.name = :name",
[name: "MacBook Pro"])
Product.executeUpdate("update Product set status = :status, [status:
```

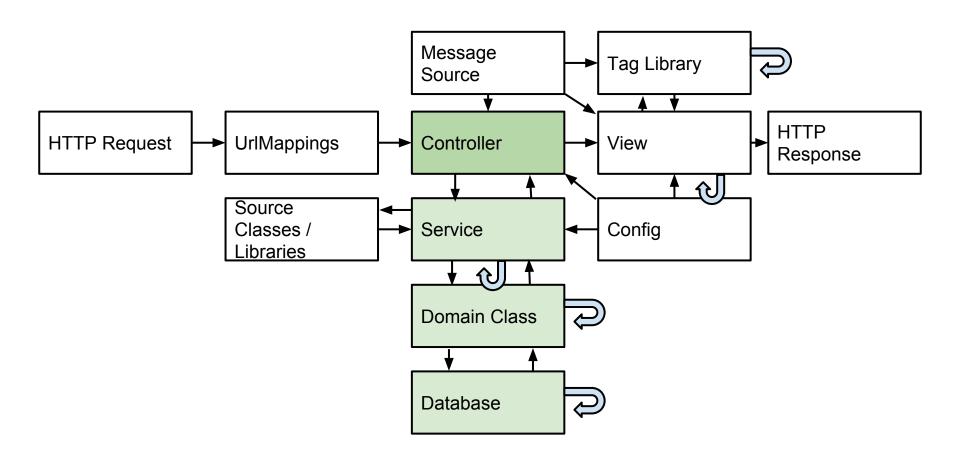
CONTROLLERIT

MVC-CONTROLLER

GRAILS

MVC Controller: Controller

CONTROLLER

Perusteet

- Ohjaa pyynnöt oikeisiin toimintoihin
- Renderői oikean näkymän
- Lisää viestit käyttäjälle
  - Onnistuiko tallennus?
  - Löytyikö kannasta tuloksia?
- Business-logiikka muualla
- Controller-lögiikka liittyy näkymän valintaan

CONTROLLER

Perusteet

Koostuu actioneista

```
def list() {
           ....
}
def save() {
           ....
}
```

RENDERÖINTI

- Kutsutaan actionin lopuksi
- render()
  - Parametreiksi näkymän nimi view ja tietomalli model
  - Mahdollista renderöidä myös tiedostoja, tekstiä, JSONia ja XML:ää
- respond()

UUDELLEENOHJAUS

- redirect()
  - Ohjaa toiseen controlleriin HTTP redirectillä
- forward()
  - Ohjaa toiseen controlleriin ilman HTTP redirectiä

PARAMS

- params-niminen Map controllereissa
- HTTP-parametrit
  - sekä GET että POST
- Domain-luokka voidaan alustaa suoraan antamalla konstruktorille params → ei kannata, miksi?

println params.name

FLASH

- Map-muuttuja
- Käytössä controllerissa
- Säilyy requestin ja seuraavan requestin ajan
- Täten voidaan siirtää dataa redirectin jälkimmäiseen requestiin
- Tyypillisin käyttö erilaiset viestit, kuten

flash.message = "Saved successfully product \${product.id}"

REQUEST

- HttpServletRequest on käytettävissä controllerissa muuttujassa request
- Siihen voi myös tallentaa dataa requestin ajaksi

println request.forwardURI

SESSION

- HttpSession on käytössä muuttujassa session
- Myös voidaan lisätä dataa session ajaksi

session.searchSettings = params.searchSettings

HARJOITUS

Luonnostele controller-metodit tietokonekäyttäjärekisterin käyttöön:

- Listaa henkilöt
- Listaa tietokoneet
- Näytä tietokoneen tiedot
- Näytä käyttäjän tiedot (ja käytössä olleet tietokoneet)

Lisää puuttuvat service-metodit

HARJOITUS

Luonnostele controller-metodit tietokonekäyttäjärekisterin tiedonsyöttöön

- Lisää henkilö
- Lisää tietokone
- Ota tietokone käyttöön henkilölle
- Poista tietokone käyttöön henkilöltä

Lisää puuttuvat service-metodit

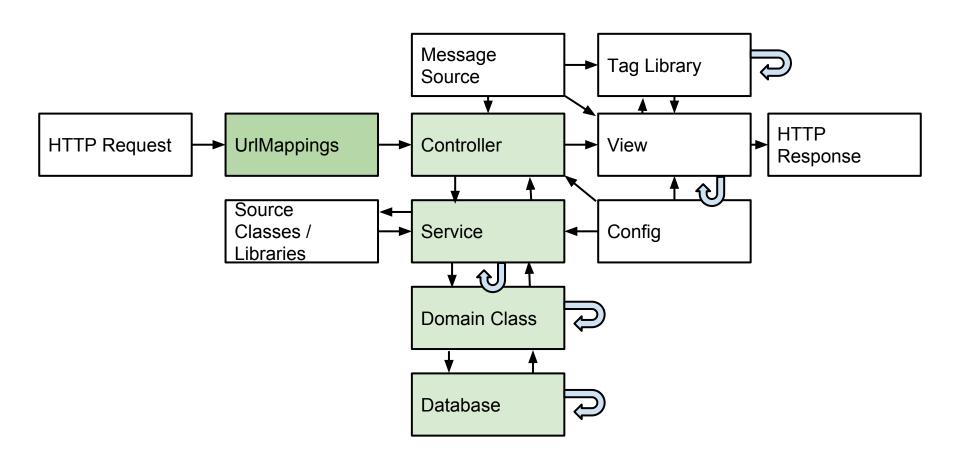
URLMAPPINGS

MVC-CONTROLLER

GRAILS

MVC Controller: UrlMappings

URLMAPPINGS

- Valitaan controller-toiminto url-osoitteelle
- Välitetään parametreja käyttöliittymästä
- Scaffolding luo automaattiset CRUD-osoitteet
  - suoraan pääsy controlleriin
  - ei kannata käyttää oikeassa projektissa

```
"/product"(controller: "product", action: "list")
"/product/${id}"(controller: "product", action: "show")
```

URLMAPPINGS

Automaattinen RESTful-tapa

"/products" (resources: "product")

Metodi	URI	Controller Action
GET	/products	index
GET	/products/create	create
POST	/products	save
GET	/products/\${id}	show
GET	/products/\${id}/edit	edit
PUT	/products/\${id}	update
DELETE	/products/\${id}	delete

ERROR-SIVU

...koska kaikki ei aina mene suunnitelmien mukaan

- Stacktracen näyttäminen on tietoturvariski
- Sisäisen virheen sattuessa käyttäjää pitää kohdella silkkihansikkain

```
"500" (view: "error.gsp")
```

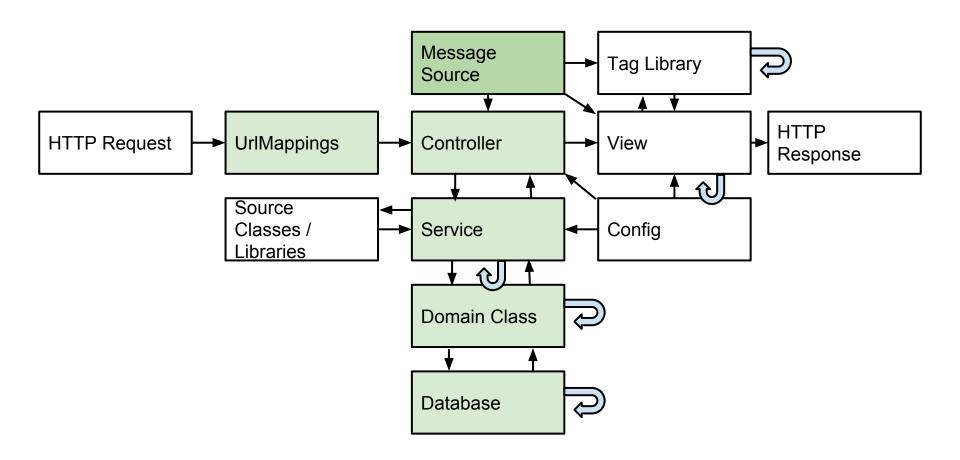
HARJOITUS

- Lisää URLMappings-määrittelyt tietokonerekisterin controller-metodeille
- Valitse etusivuksi käyttäjälista
- Lisää myös virhetilannekäsittely
  - 404:n tapauksessa ohjataan etusivulle

Käännöstiedostot

Käännöstiedostot

Käännöstiedosto

- Projektin näkymien tekstejä varten
- Älä kovakoodaa yhdelle kielelle
  - Varaudu tulevaan
- Tulosta käännösmuuttuja
  - muuttuja käännetään valitulle kielelle
- Modulaarisuus
  - Sama teksti monessa paikassa
    - Muutettavissa kerralla

Käännöstiedosto

properties-formaatti

```
#User Stuff
user.username=Käyttäjätunnus
user.address.zip=Postinumero
```

kutsuminen gsp:stä

```
<g:message code="user.username"/>
g.message(code: "user.username")
```

Muuttujat argumentteina:

```
user.hello=Hello {0} {1}!
<h2><q:message code="user.hello" args=[user.firstName, user.lastName]</h2>
```

Käännöstiedosto

Tiedostot tallennetaan kielen nimen mukaan:

- messages.fi.properties
- messages.sv.properties
- jne

messages.properties on oletus

Kieltä voidaan vaihtaa suorituksen aikana:

/?lang=sv

Käännöstiedosto

Enumien lokalisointi

```
enum Departments {
    ADMINISTRATION,
    PRODUCTION,
    RESEARCH
    ...
}

Departments.ADMINISTRATION=Hallinto
Departments.PRODUCTION=Tuotanto
Departments.RESEARCH=Tutkimus

<g:message code="Departments.${employee.department}"/>
```

Käännöstiedosto

Constrainttien lokalisointi

- Validointivirhe tuottaa virheviestin
  - luokka.kenttä.constraint

user.username.blank=Käyttäjänimi ei saa olla tyhjä user.email.nullable=Sähköposti on syötettävä

http://grails.github.io/grails-doc/2.5.0/ref/Constraints/blank.html

Käännöstiedosto

Huomioi merkistöt, IDE saattaa tallentaa tiedoston oletuksena väärällä merkistöllä

UTF-8 on aina varma valinta:)

JAVASCRIPTIN LOKALISOINTI

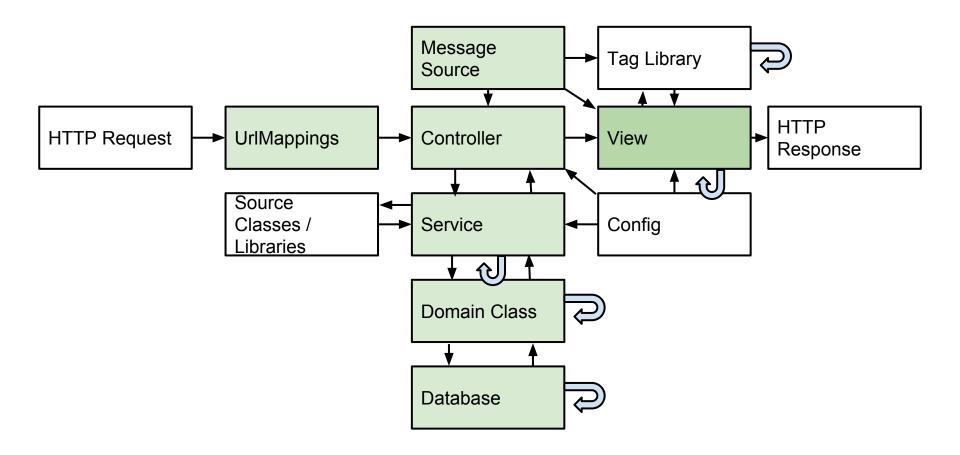
https://sergiosmind.wordpress.com/2013/07/25/getting-all-i18n-messages-in-javascript/

NÄKYMÄT MVC-VIEW

GRAILS

MVC View: View

GSP

Grails Server Pages

- Grailsin versio Java Server Pagesista
- HTML-koodin sisään asetetaan sovelluslogiikkaa tageilla
  - g-namespace esim <g:if>
  - tageja ilman bodya voidaan käyttää myös
     \${g.createLink(...)}
  - custom-tageille voi tehdä oman namespacen ja käyttää samoja taginimiä

```
<vincit:form>...
```

GSP-MUUTTUJAT

- Controllerin antama model
- Käytössä suoraan \${var}-syntaksilla
- Uusia muuttujia voi myös asettaa set-tagilla <g:set var="name" value="Antti"/>

```
<g:set var="name" value="Antti"/>
<g:set var="nameUpper" value="${name.toUpperCase()}"/>
```

INLINE-KOODI

 JSP:n tavoin GSP:ssä voi kirjoittaa myös koodirivejä

```
<h1><g:message code="title"/></h1>
<%
    def name = "Antti"
    def nameUpper = name.toUpperCase()
%>
<g:message code="hello" args=[nameUpper]/>
```

Kuitenkin, jos mahdollista, pidä Groovy-koodi controller/service-puolella

GSP IMPORT

Esim. Configin tai muun apuluokan importointia varten:

```
<%@ page import="utils.HelperClass" %>
```

GSP-EHTOLAUSEET

<*g*:*if*>

- testin parametrina test
- environment-kohtainen if parametrilla env
- if-tagin jälkeen voi tulla else-tagi
- ketjutusta voi tehdä elseif-tagia käyttäen <g:if test="\${product.isOnline()}">

GSP-SILMUKAT

<g:each>

- Kokoelma parametrilla in
- Oletuksena muuttuja on it, tai parametrilla var
- Laskuri parametrilla status

LINKIT

<g:link>

- Ulkoiset linkit voi tehdä perinteisesti a-tagilla
- Sisäiset linkit tehdään link-tagilla hyödyntäen urlmappingsia

```
<g:link controller="product" action="list"><g:message code="product.list"
/></g:link>
```

```
<g:link controller="product" action="show" id="${product.id}><g:message
code="show.product" args="[product.name]"/></g:link>
```

```
<g:link controller="person" action="show" params="[id: person.id,
showDetails: true]"><q:message code="person.details"/></q:link>
```

LINKIT

<g:createLinkTo>

- Generoi pelkän sisäisen urlin ilman linkkitagia
- Kätevä, jos haluaa lisätä muita attribuutteja

<a href="\${g.createLinkTo(controller: "product", action: "show", id: id)}"
class="product-show-link" id="product-\${id}">\${product.name}

HARJOITUS

Näkymät

- Tee näkymä käyttäjälistalle. Käyttäjästä näytetään id, etunimi ja sukunimi, osasto
- Tee näkymä tietokonelistalle. Koneesta näytetään id, sarjanumero, merkki, malli, kannettava/pöytäkone ja käyttöjärjestelmätyyppi sekä versio
- Muista käännöstiedostot!

PAGINATION

<g:paginate>

- Sivutus
- Parametrit
  - offset mistä kohtaa tuloksia aloitetaan
  - max paljonko tuloksia näytetään
- Paginate-tagilla helppo rakentaa

<g:paginate controller="product" action="list" total="\${productCount}" />

HARJOITUS

Pagination

- Tee paginaatio tietokonelistaan
- Lisää käännöstiedostoon paginaten käännökset
  - default.paginate.prev
  - default.paginate.next

LOMAKKEET

<g:form>

- Form-tagi käyttää myös UrlMapping-muotoista osoitesyntaksia
- Mahdollisuus lähettää tietyt muuttujat automaattisesti id- ja params-attribuutilla

```
<g:form controller="product" action="save" id="${product.
id} params="[saveDetails: true]">
...
</g:form>
```

HARJOITUS

Lomakkeet

- Tee lomakke käyttäjän syöttämistä varten
- Tee lomake, jossa valitaan käyttäjä ja käyttöönotettava tietokone
- Lisää käyttäjätietoihin linkki, jolla voidaan vapauttaa käyttäjän tietokone käytöstä

SISÄKKÄISET GSP:t

<g:render>

- Mahdollistaa näkymien modularisoinnin ja uudelleenkäytön
- Samaan tapaan kuin controllerista palauttaessa:

  - · Kokoelmalle:

SISÄKKÄISET GSP:t

<g:include>

 Include-tagilla voidaan sijoittaa kokonaisen Grails HTTP requestin tulos näkymän sisälle <g:include controller="product" action="viewDetails"

id="\${product.id}"/>

Includella voi myös sisällyttää näkymiä.

Miksi Includen käyttöä kannattaa välttää?

LAYOUT

- Layout on sivun näkymän runko, jota useat sivut käyttävät
- Layout voi sisältää esim headerin, footerin ja valikon
- Layoutiin määritellään sivukohtaisesti muuttuva body-alue
- Layout määritellään head-osan tagilla: <meta name="layout" content="main"/>
- Layouteja voi olla monta, esim: main, wide, admin

LAYOUT

Esimerkki

```
<html>
     <head>
          <title>My great app 0.1 - <g:layoutTitle/></title>
          <!-- SEO etc. meta stuff, CSS and JS here -->
          <q:layoutHead/>
     <head>
<body>
     <header>
          <h1>My great app</h1>
     </header>
     <sidebar>
          <g:printSidebarMenu/>
     </sidebar>
     <article>
          <g:layoutBody/>
     </article>
     <footer>
          Created by Vincit 2015
     </footer>
</body>
</html>
```

Layoutin sisään voi syöttää sivun otsikon, headin ja bodyn

HARJOITUS

Layout

Tee kaksi layouttia tietokonerekisterisovellukseen.

- Main: Tulostaa headeriin sovelluksen nimen ja sivupalkkiin valikon
- Plain: Tulostaa sisällön lisäksi pelkän linkin, joka vie etusivulle

Lisää Main-layout listasivuille ja Plain-layout lomakesivuille

FRONTEND-RESURSSIT

CSS, JavaScript, kuvat, jne

Staattisen sisällön linkitys external-tagilla

```
<g:external dir="css" file="main.css"/>
<g:external dir="js" file="hacks.js"/>
<g:external dir="img" file="cat.gif"/>
```

FRONTEND-RESURSSIT

LESS, SASS, CoffeeScript jne

Grails Asset-Pipeline

```
<asset:stylesheet href="styles.css"/>
<asset:javascript src="application.js"/>
```

Minifiointi → Configiin

grails.assets.minifyJs = false

Assets-kansio WEB-APP-kansion sijasta

HARJOITUS

Resurssit

Lisää main-layoutin headeriin kuva. Sama kuva toimii myös plain-layoutin etusivu-linkkinä. Ilmaisia ikoneja tietokoneista esim: http://bit.ly/1HENPk8

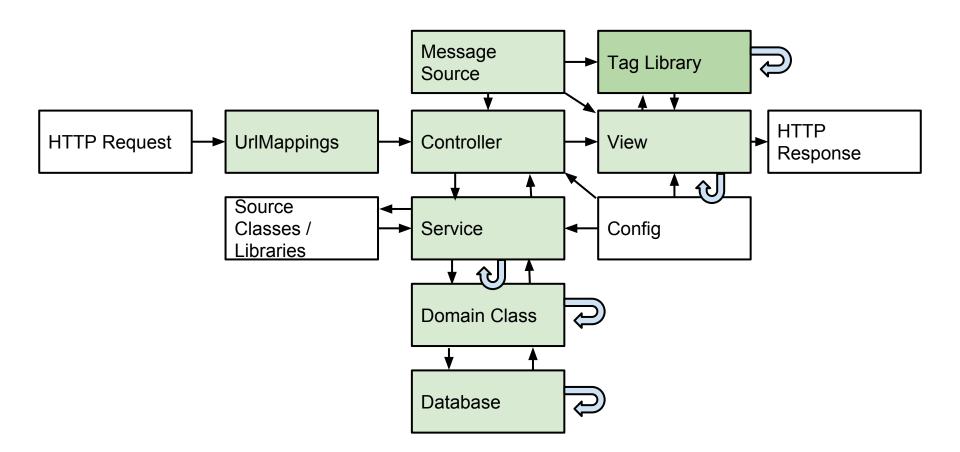
Lisää CSS-määritykset, joilla saat Plain-layoutin etusivu-linkin tekstin isommaksi sekä Mainlayoutin valikon vasempaan reunaan

TAG LIBRARYT

MVC-VIEW

GRAILSMVC View: View

TAG LIBRARYT

- Modulaarisia frontendin komponentteja
- Voi muokata vain dataa tai tehdä HTML-koodia

HARJOITUS

Tee tagi, joka tulostaa tietokoneen tiedot HTMLmuotoiltuna seuraavankaltaisesti:

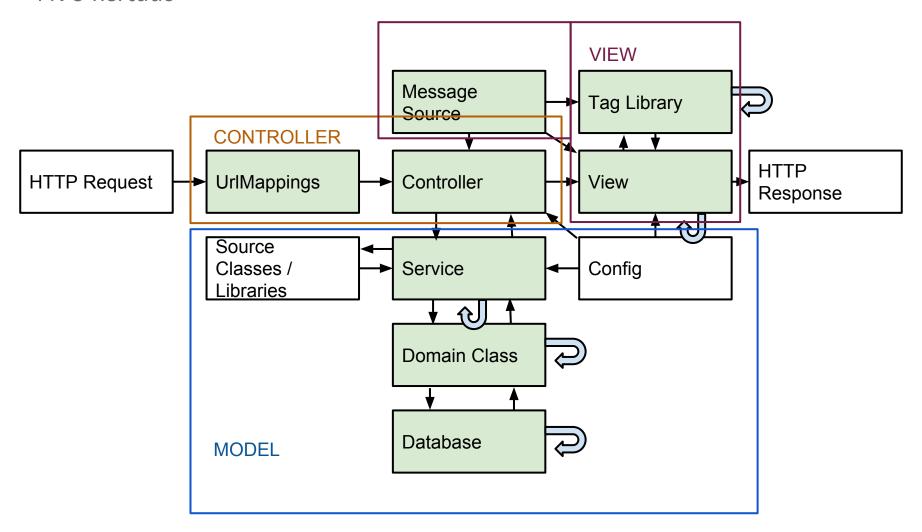
Apple MacBookPro
OS X Mavericks

MVC-KERTAUS

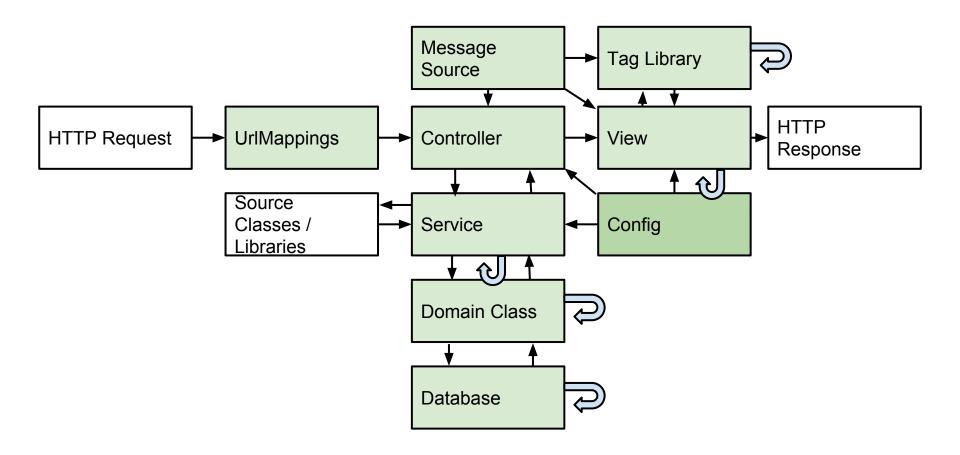
GRAILS

MVC-kertaus

Asetukset

Perusteet

- Nimensä mukaisesti Configiin tallennetaan erilaisia vakioita ja muita asetuksia
- Configissa voi määritellä eri asetuksia ympäristökohtaisesti
- Sijaitsee Config.groovyssä
- HÚOM: Grails 3.0:ssa muuttunut

Formaatti

- Config käyttää Groovyn ConfigSlurperformaattia
  - Pistenotaatio
  - Blokit

```
site.url = 'http://www.site.com'
smtp = {
    mail {
        host = 'smtp.site.com'
    }
}
productsPerPage = 10
showAds = true
```

Käyttö

Lisätään dependency-injektio:

def grailsApplication

Config löytyy tämän objektin .config:sta:

int productsPerPage = grailsApplication.config.productsPerPage
String host = grailsApplication.config.smtp.mail.host

YMPÄRISTÖKOHTAINEN CONFIG

Config-arvot voivat olla ympäristökohtaisia

```
environments {
    development {
        site.url = `localhost:8080/myapp'
        errorMail = {
            send = true
                address = `antti@vincit.fi'
        }
    }
    test {
        site.url = `localhost:8080/myapp'
        errorMail = {
            send = false
        }
    }
    production {
        site.url = `www.myapp.com'
            errorMail = {
            send = true
            address = `errors@myapp.com'
        }
}
```

YMPÄRISTÖT

- development = kehittäjän kone
- test = automaattista testausta varten
- production = tuotantopalvelin
  - monistettavissa ja nimet muutettavissa
  - esim prod1, prod2 etc.
  - ympäristön nimi annetaan war-paketin luonnin yhteydessä parametrina

GLOBAALI CONFIG

- Environments-lohkon ulkopuolinen config on globaali, yhteinen kaikille ympäristöille
- Globaalit muuttujat voi ylikirjoittaa ympäristökohtaisesti

HARJOITUS

Config

- Lisää Configiin paginate.MAX-vakio, jonka arvo voi olla vaikkapa 10
- Muuta paginate-listat käyttämään kyseistä vakiota

DATA SOURCE

Tietokannan oma config

- DataSource.groovy
- Tietokannan ajuri, osoite, tunnukset ja muut asetukset

```
dataSource {
    pooled = false
    driverClassName = "org.h2.Driver"
    username = "grails"
    password = "secret"
    dbCreate = "update"
}
```

DATA SOURCE

Tietokannan oma config

Myös ympäristökohtaisesti säädettävissä

```
dataSource {
    pooled = false
    driverClassName = "org.h2.Driver"
}
environments {
    development {
        url = "jdbc:j2:mem:devDb"
    }
    test {
        ...
}
```

TIETOKANNAN ALUSTAMINEN

- Testatessa BootStrapin kanssa kannan voi aina tyhjätä
  - DataSource: dbCreate = "create-drop"
- HUOM: Tuotannossa aina dbCreate="update":)

BUILD CONFIG

BuildConfig.groovy

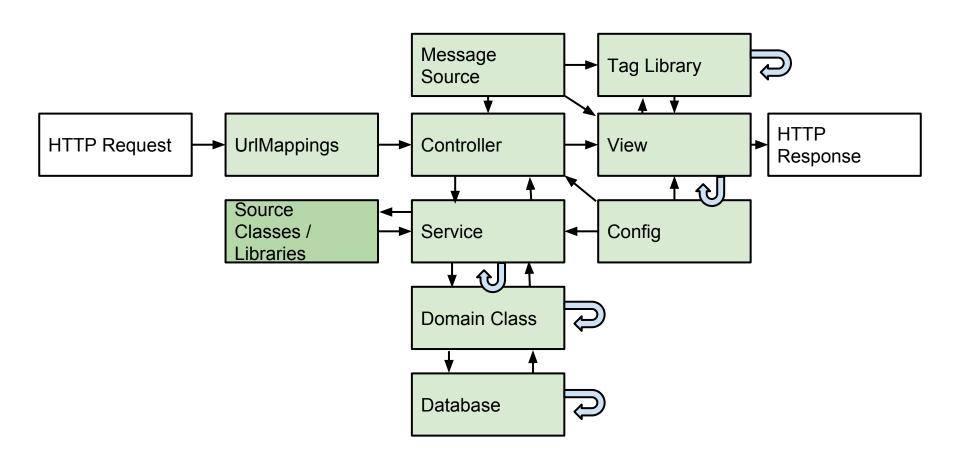
- Komentorivikomentojen asetukset
- JDK yms. versiot
- Tarvittavat pluginit versioineen
- Muistiasetukset
- Hakemistorakenteet käännetyille tiedoistoille

SOURCE CLASSES & LIBRARIES

Apukoodit ja -kirjastot

SOURCE CLASSES & LIBRARIES

SOURCE CLASSES

- Domain-kokonaisuuden ulkopuolinen apuluokka
  - ei kuitenkaan ei-transaktionaalinen Service?
- src-hakemisto
- Groovy tai Java
- Enumit

LIBRARIES

- Valmiit apukirjastot
- jar
- lib-kansio
- Esim. Maven-repository http://search.maven.
   org/

TESTAUS

MIKSI AUTOMAATTISET TESTIT?

- Varmistetaan koodin toimivuus
  - kaikilla syötteillä
  - myös virhetilanteissa
- Koodi toimii myös kun sitä muutetaan
  - Muutetun toiminnallisuuden osalta myös testit muutettava
- Helppo varmistaa tuotantoversiota päivittäessä että kaikki toimii odotetusti

UNIT-TESTIT

- Testataan yksiköittäin
  - Metodi kerrallaan
  - Dependencyt mockataan
    - → eivät vaikuta testiin
- Annetulle syötteelle oletettu palaute
  - Oletetuissa kohdissa poikkeukset

TDD

Test Driven Development

- Kirjoitetaan ensin testit
  - → Määritellään businesslogiikka ja toiminta virhetilanteissa
- Sitten vasta kirjoitetaan koodi täyttämään testien määritelmät
  - + Modulaarinen ajattelu kehittyy
  - + Testit eivät ainakaan unohdu
- Kehittämisessä alkuun pääseminen hidastuu
  - Joskus toiminnallisuus valkenee kehittäjälle tehdessä

TESTAUS GRAILSISSA

- Tärkeintä on testata Model-alue
  - Service-metodit
  - Domain-luokkien metodit
  - Transient-muuttujat
  - Myös Controllereita voi testata
    - Millainen näkymä näytetään tietyllä syötteellä?
  - Myös Constraintteja voi testata
    - Validoituuko tietyillä arvoilla luotu olio?

TESTATTAVA KOODI

- "Spagettikoodia" on hankala testata
- "Yksi metodi tekee yhden asian"-periaate
- Järkevät palautusarvot

TESTATTAVA KOODI

EI NÄIN :(

```
def saveProduct(Map params) {
     def product = Product.get(params.id)
     if (product) {
          product = new Product(....)
     product.name = params.name
     product.manufacturer = Manufacturer.findByName(params.manufacturerName)
     product.price = params.price / 100
     product.discountedPrice = params.price / 100 * params.discount
     if (product.save()) {
          existingProductCategories = ProductCategory.findByProduct(product)
          existingProductCategories.each({category ->
           })
          return product
     } else {...}
```

TESTATTAVA KOODI

Mieluummin näin:)

```
def saveProduct(Map params) {
    def product = findOrCreateProduct(params.id)
    product = bindValuesToProduct(params, product)
    product = priceService.determineProductPrice(params, product)
    if (product.save()) {
        productCategoryService.determineProductCategories(product, params)
        return product
    } else {
        ...
    }
}
```

HARJOITUS

Varmista, että kirjoittamasi harjoituskoodi on testattavaa. Muokkaa tarvittaessa sitä lyhyempiin metodeihin

Testiframework

- Grailsin valinta
- Toimii myös Javalla
- Testit ajetaan JUnitilla

Testin rakenne

- def-tyyppinen muuttuja
  - nimi on String-literaali
    - kuvaa mitä testin pitäisi tehdä
- setup
  - asetetaan alkuehtoja
  - alustetaan muuttujia
- when
  - suoritetaan testattava metodi
- then
  - tarkistetaan oletetut arvot

```
def "should attach company to employee"() {
    given:
        Company company = new Company(name: "Vincit")
        Employee employee = new Employee(firstName: "Antti, lastName:
        "Loponen")
    when:
        company.addEmployee(employee)
    then:
        employee.company == company
}
```

Vaihtoehtoinen rakenne

 When ja then -osiot voidaan korvata expectlohkolla, joka sisältää operaation ja oletetun tuloksen

```
def "should print name in correct form"() {
    given:
        User user = new User(firstName: "Antti", lastName: "Loponen")
    expect:
        User.getFullName().equals("Antti Loponen")
}
```


- GORM-metodeja ei saa käyttää sellaisinaan testeissä
- Ne täytyy mockata @Mock-annotaatiolla

```
@TestFor(User)
@Mock([User, Project])
def UserSpec extends Specification {
...
```

Stub

- Toinen metodi, jota testattava metodi käyttää
- Metodin on palautettava jotain
- Oletetaan että metodi palauttaa tässä testissä jotain
- Voidaan testata useilla arvoilla, mutta varsinaista koodia ei suoriteta

Stub

```
def "should return empty list"() {
    given:
        ProductService productService = Stub()
        productService.getOnlineProducts() >> {
             return []
        ProductSEOService productSEOService = new ProductSEOService()
        Product comparedProduct = new Product(....)
    when:
        List similarProducts = productSEOService
         .findSimilarOnlineProducts(comparedProduct)
    then:
        similarProducts.isEmpty() == true
```

Stub

```
def "should return the similar product"() {
    given:
        ProductService productService = Stub()
        Product similarProduct = new Product(...)
        Product differentProduct = new Product(...)
        productService.getOnlineProducts() >> {
             return [similarProduct, differentProduct]
        ProductSEOService productSEOService = new ProductSEOService()
        Product comparedProduct = new Product(....)
    when:
        List similarProducts = productSEOService
         .findSimilarOnlineProducts(comparedProduct)
    then:
        similarProducts.isEmpty() == false
        similarProducts.first().equals(similarProduct)
```

VALIDOINNIN TESTAUS

```
// firstName ja LastName ovat pakollisia ei-tyhjiä kenttiä...

def "should not validate"() {
    given:
        User user = new User(firstName: "Antti", lastName: "")
    expect:
        user.validate() == false
}

def "should validate"() {
    given:
        User user = new User(firstName: "Antti", lastName: "Loponen")
    expect:
        user.validate() == true
}
```

CONTROLLERIN TESTAUS

```
def "Controller should respond as expected"(){
    ProductService productService = Stub()
    Product product = new Product(...)
    setup:
        controller.productService = productService
        productService.getProduct(_) >> {
            return product
        }
    when:
        controller.show()
    then:
        model.product == product
        view == "product/show"
}
```

HARJOITUS

Kirjoita spock-testejä tietokonerekisterin luokille Tee ainakin yksi validointitesti, yksi controllertesti ja yksi service-testi

MUITA TESTEJÄ

INTEGRAATIOTESTIT

Mahdollisuus testata järjestelmää käyttäen kaikkia luokkia ja Grails-kehikkoa

https://grails.github.io/grails-doc/latest/guide/testing.html#integrationTesting

FUNKTIONAALISET TESTIT

Lisätään Integraatiotesteihin HTTP-requestit

https://grails.github.io/grails-doc/latest/guide/testing.html#functionalTesting

PLUGINIT

PLUGINIT

- Usein open sourcena kehitettyjä apukirjastoja
- Esim.
  - Spring Security
  - MongoDB GORM
  - Cache Plugin
  - Quartz
  - Spock
  - Searchable
  - Spring Web Flow

PLUGINIT

Asentaminen

Komentorivillä

grails install-plugin searchable grails uninstall-plugin searchable

Versiopäivitys onnistuu ajamalla install-plugin uusiksi

BuildConfig.groovyssa voi hallita versioita

OMAN PLUGININ TEKEMINEN

- Modulaarisuuden lisääminen
- Komponenttien jakaminen projektin välilleHyvän pluginin voi julkaista!

OMAN PLUGININ TEKEMINEN

Komentorivillä

grails create-plugin awesome-plugin

- Grails-projektin näköinen rakenne
- UrlMappings, controllerit, näkymät, domainit jne. tulevat projektin käyttöön
- Hierarkinen dependecy-mahdollisuus

- Yleisin plugin käyttöoikeuksien rajoittamiseen
- Käyttäjille asetetaan roolit
  - Role-oliot
  - Esim. ROLE_USER, ROLE_ADMIN jne.

Käyttöoikeusrajoitteet

- Config.groovy
- Oletuksena kaikki sivut vaativat ROLE_ADMINroolin, vain poikkeukset toimivat alemmilla tasoilla:

```
grails.plugin.springsecurity.rejectIfNoRule = true
grails.plugin.springsecurity.fii.rejectPublicInvocations = false
```

Onnistuu myös päinvastaisilla asetuksilla

```
grails.plugin.springsecurity.rejectIfNoRule = false
grails.plugin.springsecurity.fii.rejectPublicInvocations = true
```

Poikkeukset

Etusivu, fronttiresurssit yms. on oltava saatavissa ilman kirjautumista

```
grails.plugin.springsecurity.controllerAnnotations.staticRules = [
   1/1:
                    ['permitAll'],
   '/index':
                    ['permitAll'],
   '/index.gsp': ['permitAll'],
   '/assets/**':
                    ['permitAll'],
   '/**/js/**':
                    ['permitAll'],
                   ['permitAll'],
   '/**/CSS/**':
   '/**/images/**': ['permitAll'],
   '/**/favicon.ico': ['permitAll']
   '/login/**':
                     ['permitAll'],
   '/logout/**':
                     ['permitAll']
```

Roolit

```
Lisätään pari rooli-URL-määrittelyä
```

```
grails.plugin.springsecurity.controllerAnnotations.staticRules = [
   '/user/**': ['ROLE_USER'],
'/admin/**': ['ROLE_ADMIN']
```

USER

User-luokan pakolliset kentät

```
String username
String password
boolean enabled
hasMany = ["authorities": UserRole]
```

Usernamen tulee olla unique

SECURITYTAGLIB

Rajoitetaan näkymän osia roolin mukaan

```
<sec:ifAnyGranted="ROLE_ADMIN">
    <!-- ADMIN ONLY STUFF -->
</sec:ifAnyGranted>
<sec:ifNotGranted="ROLE_ADMIN">
        <!-- VISIBLE FOR OTHER THAN ADMINS -->
</sec:ifNotGranted>
```

Kirjautuneen käyttäjän tiedot

```
<sec:loggedInUserInfo field="username/>
```

QUARTZ

QUARTZ

- Plugin Cron-ajoja varten
- Eräajot laitetaan jobs-kansion alleJobilla voi kutsua service-metodeja

HARJOITUS

Croniajo

- Tee Croniajo, joka tulostaa vapaana olevat tietokoneet logiin
- Croniajo ajetaan kerran minuutissa

TIETOTURVA

SQL-INJEKTIO

- Käyttäjä manipuloi tietokantaa parametrilla

  ELECT * FROM PRODUCT WHERE NAME = '\$name;
  name = "'; UPDATE USER SET ROLE='ADMIN' WHERE ID='123';";
- \$name = "'; UPDATE USER SET ROLE='ADMIN' WHERE ID='123';";
   Grails torjuu suurimman osan
- HUOM! HQL: käytä named parameter-mappia

```
Book.find("from Book as b where b.title = :title", [title: params.title])

// EI NÄIN: Book.find("from Book as b where b.title = '${params.title}'")

// EI NÄIN: Book.find("from Book as b where b.title = '" + params.title + "'")
```

CROSS SITE SCRIPTING

- Sellaisenaan tulostettava kenttä
  - käyttäjä kirjoittaa scriptin
  - scripti ajetaan
- Grails escapoi oletuksena kaiken
- Poikkeuksia voi tehdä raw-tagilla

CROSS SITE REQUEST FORGERY

- Session hyödyntäminen esim. salasanan vaihtamiseen käyttäjän tietämättä
- Estetään käyttämällä tokenia lomakkeille

```
<q:form useToken="true">...
```

Tokenin vastaanottaminen controllerissa:

```
withForm {
      // oikea token
}.invalidToken {
      // väärä token
}
```

Samalla estää lomakkeen tuplalähetyksen

LOGITUS

LOGITUS

Groovyn print-metodi

println "Hello World"

LOG4J

- log-objekti
- Logitus tasoittain
  - info, debug, warn, error, fatal jne

```
if (product.save()) {
    log.info("Product ${product.id} was saved.")
} else {
    log.error("Product ${product.id} could not be saved")
    product.errors.each({error -> log.error(error)})
}
```

LOG4J

- Logitus luokittain (Config.groovy)
  - Määriteltyä tasoa alemmat jätetään pois

```
log4j = {
    info "grails.app"
    error "grails.app.controllers"
    debug "grails.app.services.ProductService"
}
```

LOGITUS TIEDOSTOON

Appenders (Config.groovy)

HARJOITUS

• Lisää harjoitussovellukseen LOG4J-tulostukset onnistuneille ja epäonnistuneille tallennuksille

TUOTANTOKÄYTTÖ

PAKETIN TEKEMINEN

```
grails -Dgrails.env=production war
```

Muistiasetukset BuildConfig.groovy

```
grails.tomcat.jvmArgs = ["-Xms256m", "-Xmx1024m"]
```

WAR-paketti voidaan siirtää Tomcat-palvelimelle ja suorittaa

OPTIMOINTIVINKKEJÄ

- Vahva tyypitys
- for-silmukka > each-silmukka
- HQL > Criteria
- Yksi iso kysely > Monta pientä
  - Filtteröi ohjelmallisesti
- Include-tagin kanssa varovaisuutta
- Isoissa eräajoissa toistuvat kirjastokutsut kannattaa cachettaa Mappiin

KURSSIPALAUTE

http://goo.gl/forms/Z2WduH5q0k